

Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe

Postanowienia ogólne

§ 1.

Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe jest państwową jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej działającą na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444, z 1992 r. Nr 21, poz. 85, Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 1, poz. 3). przepisów wykonawczych do ustawy i niniejszego statutu.

§ 2.

Ilekroć w statucie jest mowa o:

- 1) ustawie bez bliższego określenia – rozumie się przez to ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. Nr 101, poz. 444, z 1992 r. Nr 21, poz. 85, Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 1, poz. 3).
- 2) Lasach Państwowych – rozumie się przez to Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.
- 3) Dyrektorze Generalnym – rozumie się przez to Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.
- 4) Dyrekcji Generalnej – rozumie się przez to Dyrekcję Generalną Lasów Państwowych.
- 5) dyrektorze regionalnym – rozumie się przez to dyrektora regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych.
- 6) regionalnej dyrekcji – rozumie się przez to regionalną dyrekcję Lasów Państwowych.
- 7) zakładzie – rozumie się przez to jednostkę organizacyjną, o której mowa w art. 32 ust. 4 ustawy.

§ 3.

Lasy Państwowe mogą być członkiem krajowych organizacji społecznych oraz podobnych organizacji zagranicznych międzynarodowych, gdy jest to uzasadnione zadaniami i celami Lasów Państwowych.

Dyrektor Generalny

§ 4.

Dyrektor Generalny w zakresie swojego działania odpowiada przed Ministrem Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa.

§ 5.

1. Dyrektor Generalny zadania swoje wykonuje przy pomocy zastępców.

2. Dyrektor Generalny określa uprawnienia i obowiązki zastępców Dyrektora Generalnego.

§ 6.

W wykonaniu zadań określonych przez ustawę oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także innych przepisów prawnych. Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych.

§ 7.

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych może uchylać zarządzenia i decyzje (z wyłączeniem decyzji administracyjnych w sprawach powierzonych przez wojewodów dyrektorom regionalnym) dyrektorów regionalnych i kierowników podległych mu zakładów, w razie ich niezgodności z przepisami prawa lub przepisami wewnętrznymi.

§ 8.

1. Dyrektor Generalny ustala w szczególności:

- 1) szczegółowe zasady prowadzenia gospodarki leśnej w lasach zarządzanych przez Lasy Państwowe,
- 2) zasady sporządzania i realizacji planów gospodarczo-finansowych Lasów Państwowych,
- 3) zasady prowadzenia rachunkowości w Lasach Państwowych.
4. ramowy regulamin organizacyjny jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych z wyłączeniem zakładów,
- 5) zasady sprzedaży przez Lasy Państwowe drewna i innych produktów i usług,
- 6) system informacyjny Lasów Państwowych,
- 7) zasady tworzenia, łączenia, dzielenia, likwidacji zakładów,
- 8) zasady określania wysokości środków finansowych niezbędnych na wykonywanie powierzonych spraw z zakresu nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa lub wchodzącymi w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

2. Dyrektor Generalny:

- 1) stawia wnioski w sprawie tworzenia, łączenia, dzielenia, likwidacji regionalnych dyrekcji i nadleśnictw oraz w sprawie ich terytorialnego zasięgu działania, po uprzednim zasięgnięciu opinii zainteresowanych dyrektorów regionalnych,
- 2) dysponuje środkami pozabudżetowymi,
- 3) kształtuje strukturę zatrudnienia w Lasach Państwowych,
- 4) kontroluje działania jednostki organizacyjnej Lasów Państwowych,
- 5) opiniuje projekty aktów prawnych dotyczących leśnictwa, ochrony przyrody oraz Lasów Państwowych,

- 6) inicjuje i koordynuje działania w zakresie podwyższania kwalifikacji pracowników Lasów Państwowych,
- 7) prowadzi działania zmierzające do stałego podnoszenia bezpieczeństwa i higieny pracy w Lasach Państwowych.

§ 9.

1. Przy Dyrektorsze Generalnym działa Kolegium Lasów Państwowych, będące organem opiniodawczo-doradczym Dyrektora Generalnego.

2. Członków Kolegium, na okres 3 lat, powołuje Dyrektor Generalny spośród:

- 1) przedstawicieli nauki,
- 2) przedstawicieli stowarzyszeń i organizacji społeczno-zawodowych, działających w leśnictwie oraz w ochronie przyrody,
- 3) dyrektorów regionalnych,
- 4) nadleśniczych i kierowników zakładów,
- 5) leśniczych,
- 6) innych osób.

3. Dyrektor Generalny przedstawia Kolegium, dla wyrażenia opinii, projekty:

- 1) perspektywicznych planów rozwoju Lasów Państwowych i polityki Lasów Państwowych,
- 2) planów gospodarczo-finansowych Lasów Państwowych,
- 3) zmian prawnych i organizacyjnych w Lasach Państwowych,
- 4) raportu o stanie lasów oraz inne sprawy, w których uzna za konieczne zasięgnąć opinii Kolegium.

4. Zasady działania Kolegium oraz tryb prowadzenia obrad określa regulamin Kolegium ustalony, na wniosek Kolegium, przez Dyrektora Generalnego.

§ 10.

Dyrektor Generalny może powoływać inne, stałe lub doraźne, zespoły doradcze dla określonych spraw i problemów z zakresu działalności Lasów Państwowych oraz określać zasady i tryb działania takich zespołów.

§ 11.

Dyrektor Generalny wydaje Biuletyn Informacyjny Lasów Państwowych przeznaczony do publikacji:

- 1) zarządzeń, decyzji i innych aktów Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa dotyczących Lasów Państwowych,

- 2) zarządzeń i decyzji Dyrektora Generalnego,
- 3) komunikatów oraz informacji dotyczących działalności Lasów Państwowych i obsady personalnej na stanowiskach dyrektorów regionalnych, nadleśniczych, kierowników zakładów, a także innych jednostek organizacyjnych.
- 4) innych dokumentów, których zamieszczenie w Biuletynie Informacyjnym zarządzi Dyrektor Generalny.

Dyrekcja Generalna

§ 12.

Dyrekcja Generalna jest jednostką organizacyjną Lasów Państwowych, stanowiącą aparat wykonawczy Dyrektora Generalnego.

§ 13.

1. Organizację Dyrekcji Generalnej ustala regulamin nadany przez Dyrektora Generalnego.
2. W Dyrekcji Generalnej działają: Inspekcja Lasów Państwowych oraz Zespoły Ochrony Lasu.
3. Strukturę organizacyjną i zasady działania Inspekcji Lasów Państwowych i Zespołów Ochrony Lasu określa Dyrektor Generalny.

§ 14.

Główny Księgowy Lasów Państwowych jest jednocześnie Głównym Księgowym Dyrekcji Generalnej.

Dyrektor regionalny

§ 15.

Dyrektor regionalny w zakresie swojego działania odpowiada przed Dyrektorem Generalnym.

§ 16.

1. Dyrektor regionalny wykonuje swoje zadania przy pomocy zastępcy lub zastępców.
2. Dyrektor regionalny określa uprawnienia i obowiązki zastępców.

§ 17.

Dyrektor regionalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące na obszarze regionalnej dyrekcji.

§ 18.

Dyrektor regionalny może uchylać zarządzenia i decyzje (z wyłączeniem decyzji administracyjnych w sprawach powierzonych przez wojewodów i kierowników rejonowych urzędów nadleśniczym), kierowników jednostek organizacyjnych podległych jego nadzorowi, w razie ich niezgodności z przepisami prawa lub przepisami wewnętrznymi.

§ 19.

Dyrektor regionalny w szczególności:

- 1) nadzoruje prowadzenie gospodarki leśnej w lasach zarządzanych przez Lasy Państwowe,
- 2) nadzoruje działalność nadleśnictw i zakładów,
- 3) odpowiada za przygotowanie i prowadzenie ochrony przeciwpożarowej w lasach.
- 4) organizuje wspólne zadania nadleśnictw,
- 5) koordynuje sprawy związane z gospodarką łowiecką, w tym sprzedaż z polowań dewizowych,
- 6) przedstawia Dyrektorowi Generalnemu wnioski w sprawie tworzenia, dzielenia, łączenia i likwidacji oraz określenia zasięgu terytorialnego działania nadleśnictw i zakładów, po zasięgnięciu opinii kierowników tych jednostek,
- 7) ustala strukturę zatrudnienia pracowników regionalnej dyrekcji na podstawie wytycznych Dyrektora Generalnego,
- 8) koordynuje i organizuje prace związane ze sporządzaniem planów urządzania lasu,
- 9) określa warunki oraz dokonuje sprzedaży drewna lub innych produktów albo usług, na podstawie zasad ustalonych przez Dyrektora Generalnego,
- 10) działa na rzecz podwyższania kwalifikacji pracowników Lasów Państwowych,
- 11) współdziała z terenowymi organami administracji państwowej oraz organami samorządowymi stopnia wojewódzkiego,
- 12) stawia wnioski w sprawie przeprowadzenia przez Inspekcję Lasów Państwowych kontroli w podległych jego nadzorowi jednostkach organizacyjnych,
- 13) koordynuje działania w zakresie ochrony mienia,
- 14) koordynuje działania podległych jego nadzorowi jednostek w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- 15) koordynuje i nadzoruje odbywanie stażu przez absolwentów szkół wyższych i średnich,
- 16) wykonuje inne zadania określone przez Dyrektora Generalnego.

§ 20.

Dyrektor regionalny może powoływać stałe lub doraźne zespoły doradcze dla określonych spraw i problemów z zakresu działalności regionalnej dyrekcji oraz określać zasady i tryb ich działania.

Regionalna dyrekcja

§ 21.

1. Regionalna dyrekcja jest jednostką organizacyjną stanowiącą aparat wykonawczy dyrektora regionalnego.

2. Organizację regionalnej dyrekcji określa regulamin ustalony przez dyrektora regionalnego z uwzględnieniem ramowego regulaminu organizacyjnego jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.

Nadleśniczy

§ 22.

1. Nadleśniczy w zakresie swojego działania odpowiada przed dyrektorem regionalnym.
2. Nadleśniczy swoje obowiązki wykonuje przy pomocy zastępcy.
3. Nadleśniczy wydaje zarządzenia i decyzje, obowiązujące na obszarze nadleśnictwa.

§ 23.

Nadleśniczy w szczególności:

- 1) uczestniczy w opracowywaniu planu urządzania lasu,
- 2) dokonuje bieżącej oceny stanu lasów nadleśnictwa i podejmuje działania zmierzające do ich ochrony oraz prawidłowego zagospodarowania,
- 3) występuje w szczególnych przypadkach do dyrektora regionalnego o dokonanie zmian w planie urządzania lasu,
- 4) opracowuje plany gospodarczo-finansowe i odpowiada za ich właściwą realizację,
- 5) realizuje sprzedaż drewna oraz innych produktów i usług,
- 6) organizuje działania w zakresie ochrony mienia i zwalczania szkodnictwa leśnego,
- 7) dochodzi naprawienia wyrządzonych szkód w lasach,
- 8) współdziała z organami samorządu terytorialnego, a także z organami rządowej administracji ogólnej,
- 9) uczestniczy w opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- 10) prowadzi rejestr gruntów oraz dokonuje bieżącej aktualizacji mapy gospodarczej nadleśnictwa,
- 11) organizuje odbywanie w nadleśnictwie stażu przez absolwentów szkół wyższych i średnich oraz odpowiada za jego prawidłowy przebieg,

12) decyduje i odpowiada za podejmowanie i prowadzenie innej działalności, poza gospodarką leśną, w nadleśnictwie.

§ 24.

1. Nadleśniczy wykonuje zarząd lasami, gruntami i innymi nieruchomościami, stanowiącymi zasoby Lasów Państwowych.

2. W ramach sprawowanego zarządu nadleśniczy w szczególności:

- 1) nabywa i zbywa lasy, grunty i inne nieruchomości, w trybie określonym art. 37 i art. 38 ustawy,
- 2) wykonuje decyzje Ministra Ochrony środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie wyłączenia lasów, gruntów i innych nieruchomości z zarządu Lasów Państwowych i ich przekazania w użytkowanie określonej jednostce w trybie określonym art. 40 ustawy.
- 3) wdzierżawia lasy, o których mowa w art. 3 pkt. 1 ustawy, w trybie określonym art. 39 ust. 1 ustawy.
- 4) wdzierżawia i wynajmuje grunty oraz inne nieruchomości w gospodarczo uzasadnionych przypadkach, na zasadach określonych Kodeksem cywilnym.

2. W przypadkach związanych z potrzebami:

- 1) Dyrekcji Generalnej,
- 2) regionalnych dyrekcji oraz
- 3) wspólnych przedsięwzięć Lasów Państwowych

z bezpośredniego zarządu nadleśniczego mogą być wyłączone niektóre nieruchomości. Wyłączenia dokonuje Dyrektor Generalny, który obejmuje również zarząd nieruchomościami wydzielonymi dla potrzeb Dyrekcji Generalnej lub wspólnych przedsięwzięć Lasów Państwowych oraz przekazuje w zarząd dyrektora regionalnego nieruchomości wydzielone dla potrzeb regionalnej dyrekcji.

Nadleśnictwo

§ 25.

1. Nadleśnictwo jest podstawową, samodzielną jednostką organizacyjną Lasów Państwowych.

2. Strukturą organizacyjną nadleśnictwa stanowią:

- 1) biuro nadleśnictwa,
- 2) leśnictwa,
- 3) inne jednostki do zadań szczególnych.

3. Szczegółową organizację nadleśnictwa określa regulamin ustalony przez nadleśniczego z uwzględnieniem ramowego regulaminu jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.

§ 26.

1. Gospodarkę leśną w leśnictwie prowadzi leśniczy.
2. Leśniczy podlega bezpośrednio zastępcy nadleśniczego odpowiada przed nim za prowadzenie prawidłowej gospodarki leśnej.
3. W razie potrzeby w leśnictwie mogą być zatrudnieni podleśniczy i gajowy, będący pomocniczymi pracownikami leśniczego.

Zakład

§ 27.

1. Zakład stanowi jednostkę organizacyjną utworzoną dla realizacji zadań gospodarczych Lasów Państwowych.
2. Dyrektor Generalny przy utworzeniu zakładu wydziela z mienia Lasów Państwowych niezbędne środki dla prowadzenia działalności przez zakład.

§ 28.

1. Zakładem kieruje kierownik, powoływany przez Dyrektora Generalnego, na wniosek dyrektora regionalnego.
2. Kierownik zakładu nadaje regulamin organizacyjny zakładowi i zawiera porozumienia płacowe.
3. Kierownik zakładu w zakresie swojego działania odpowiada przed organem, któremu został podporządkowany.

§ 29.

1. Dyrektor Generalny ustala wykaz zakładów obejmujący:
 - 1) nazwę zakładu,
 - 2) siedzibę zakładu,
 - 3) określenie organu, któremu zakład został podporządkowany i wprowadza zmiany do wykazu.
2. Wykaz i wprowadzone do wykazu zmiany Dyrektor Generalny ogłasza w Biuletynie Informacyjnym Lasów Państwowych

§ 30.

Odrębną jednostkę organizacyjną Lasów Państwowych stanowi Ośrodek Kultury Leśnej w Gołuchowie, finansowany ze środków przeznaczonych na wspólne przedsięwzięcia. Ośrodek działa na podstawie regulaminu ustalonego przez Dyrektora Generalnego, na wniosek kierownika Ośrodka.

Postanowienia końcowe

§ 31.

W Lasach Państwowych obowiązuje zachowanie drogi służbowej.

§ 32.

Załącznik do statutu stanowi wykaz regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych.

Załącznik do statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego LASY PAŃSTWOWE

Wykaz nazw i siedzib regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych

- 1) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku,
- 2) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Gdańsku,
- 3) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach,
- 4) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krakowie,
- 5) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie,
- 6) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie,
- 7) Regionalna Dyrekcja lasów Państwowych w Łodzi,
- 8) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie,
- 9) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Pile,
- 10) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Poznaniu,
- 11) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu,
- 12) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie,
- 13) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinku,
- 14) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Toruniu,
- 15) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie,
- 16) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu,
- 17) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze.

Uzasadnienie

Niniejsza redakcja statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego lasy Państwowe uwzględnia wnioski, jakie się nasunęły w czasie stosowania statutu w dotychczasowym brzmieniu. Oprócz zmian natury redakcyjnej, zmierzających do nadania statutowi większej przejrzystości, wprowadzono zmiany mające głównie na celu nadanie statutowi charakteru ramowego przez zwiększenie uprawnień kierowników poszczególnych jednostek do samodzielnego regulowania niektórych kwestii organizacyjnych, stosownie do indywidualnych, specyficznych warunków działania i potrzeb danej jednostki organizacyjnej w statucie, w redakcji projektu, zaniechano sztywnego ustalania struktury Dyrekcji Generalnej i dyrekcji regionalnych, pozostawiając ich dyrektorom swobodą w jej określeniu, z ogólnym wymogiem dostosowania do ramowych struktur organizacyjnych, a więc zachowania pod względem funkcjonalnym jednolitości poszczególnych szczebli organizacyjnych (§ 21 ust. 2 statutu nowej redakcji).

Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej zaniechano również powtarzania w statucie postanowień zawartych w aktach wyższego rzędu, a dotyczących obowiązków i uprawnień oraz trybu działania kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych.

Zrezygowano z § 7 statutu (w dotychczasowym brzmieniu), jako że, szczególnie jego ust. 1, zawierający wyliczenie stanowisk nierobotniczych, wywołał liczne zakłócenia w razie jego stosowania. Pozostawiono te sprawy do uregulowania (zgodnie z powszechnie obowiązującymi zasadami), w przepisach dotyczących zatrudnienia (porozumieniach płacowych itp.).

Ze względu na podstawowe znaczenie, niektóre sprawy jak na przykład wydawanie przepisów wewnętrznych (§ 6 nowej redakcji), uchylania aktów i decyzji wewnętrznych organów niższego szczebla (§ 7) wydzielono w odrębne przepisy (paragrafy).

W części dotyczącej Dyrektora Generalnego i Dyrekcji Generalnej pominięto przepisy statutu w jego dotychczasowej redakcji, które mają charakter oczywisty lub powinny być pozostawione do uznania Dyrektora Generalnego lub dokonano skrótów, pozostawiając jedynie istotne postanowienia, np. sprawa wydawania Biuletynu Informacyjnego Lasów Państwowych (dotychczasowy § 15, obecny § 11) lub szczegółów dotyczących zasad działania Kolegium Lasów Państwowych (dotychczasowy § 16, nowy § 9), z uwagi na to, że liczne kwestie związane z działaniem Kolegium nadają się do uregulowania w regulaminie organizacyjnym Kolegium.

Usunięto również sprzeczności redakcyjne, jak np. wynikające z brzmienia § 19 w dotychczasowej redakcji, stosownie do którego „strukturę Generalnej Dyrekcji” stanowi m.in. „Dyrektor Generalny”, a więc wchodził w skład własnego „aparatu pomocniczego”, bowiem takim aparatem, zgodnie z § 17 w dotychczasowym brzmieniu, była Dyrekcja Generalna.

Omawiane zmiany wprowadzono odpowiednio do postanowień dotyczących dyrektorów regionalnych dyrekcji i regionalnych dyrekcji.

W części dotyczącej nadleśniczych i nadleśnictw dokonano podobnych zmian oraz wprowadzono nowy przepis, a mianowicie § 24 precyzujący uprawnienia nadleśniczego w zakresie zarządu lasami, gruntami i innymi nieruchomościami i związanymi z tym uprawnionymi do występowania w obrocie cywilno-prawnym oraz administracyjnoprawnym. Brak takiego przepisu wywoływał liczne problemy i powodował potrzebę stosowania zawiłej wykładni dla wykazania uprawnień nadleśniczego w tym zakresie.

W nowej redakcji pominięto całkowicie dotychczasowy § 39 ustalający, że średnia powierzchnia lasów przypadająca na jednego pracownika nadleśnictwa w grupie pracowników na stanowiskach nierobotniczych nie może być niższa niż 700 ha, z uwagi na to, że przepis ten poddany był powszechnej krytyce, którą należało uznać za słuszną.

Wprowadzono postanowienie (obecny § 29 ust. 2, poprzedni § 45 ust. 1), że wykaz zakładów

publikowany będzie odrębnie w Biuletynie Informacyjnym przez Dyrektora Generalnego i nie będzie, jak dotąd, stanowił załącznika do statutu. Uzasadnione to jest tym, że organem powołanym do tworzenia, łączenia, dzielenia i likwidowania zakładów jest Dyrektor Generalny, a występujące zmiany wymagają częstej aktualizacji wykazu.

Ze względu na szczególny charakter Ośrodka Kultury Leśnej w Gołuchowie, który nie mieści się w pojęciu zakładu, wprowadzono przepis (§ 30) o działaniu takiej jednostki w Lasach Państwowych, określając jednocześnie podstawy jej funkcjonowania.

Zmiana statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe nie pociąga za sobą kosztów finansowych.